

НОВИНИ ЕНЕРГОКОМПАНІЇ

ВДОСКОНАЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПЕРСОНАЛУ ЕНЕРГОАТОМУ – ПОСТІЙНИЙ І БЕЗПЕРЕРВНИЙ ПРОЦЕС

29 жовтня в дирекції АТ «НАЕК «Енергоатом» уже втретє відбувся захист доповідей у межах реалізації загальної програми навчання та розвитку перспективного кадрового резерву.

Мета програми – постійне та всебічне вдосконалення діяльності товариства та безперервний професійний розвиток персоналу задля майбутнього атомної енергетики України. Цього разу учасники доповідали на такі теми:

- «Перспективи розбудови міста-супутника філії «ВП ХАЕС» та доступні швидкі шляхи покращення житлових умов внутрішньо переміщених осіб».

- «Створення і автоматизація системи управління HR-процесами».

- «Винагороди працівників органів управління акціонерного товариства в умовах корпоративного управління. Особливості впровадження».

Нагадаємо, що до складу перспек-

тивного кадрового резерву керівників вищої ланки управління входять представники філій Енергоатому (РАЕС, ЗАЕС, ХАЕС, ПАЕС, НТЦ, АЕМ) та дирекції АТ. У листопаді 2025 року заплановано ще два аналогічні заходи.

А вже у 2026 році передбачено на-

ступний етап розвитку персоналу зі складу перспективного кадрового резерву керівників вищої ланки управління АТ «НАЕК «Енергоатом» – стажування на майданчиках філій товариства та участь у навчальних семінарах.

За матеріалами Енергоатому

ПОЗИТИВНА ДИНАМІКА АНТИКОРУПЦІЙНИХ РЕФОРМ В ЕНЕРГОАТОМІ

Діяльність АТ «НАЕК «Енергоатом» стала предметом експертного дослідження представників Антикорупційної мережі для країн Східної Європи і Центральної Азії Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) у межах п'ятого раунду моніторингу України, запланованого на 2025 рік.

У своєму звіті моніторингова команда ОЕСР відзначила, що п'ять найбільших компаній України, зокрема Енергоатом, які були оцінені у сфері «Доброчесність бізнесу», продемонстрували високі результати за всіма критеріями ОЕСР, що стосуються антикорупційних програм, та впровадили порядок управління ризиками, який відповідає необхідним індикаторам ОЕСР.

ВОЛОНТЕРСТВО

ТРЕТІЙ АВТОМОБІЛЬ ВІД МОЛОДІ ХАЕС – ДЛЯ ЗАХИСНИКІВ НА ПЕРЕДОВУ

28 жовтня працівники філії «ВП ХАЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом» передали автомобіль для військових на фронт. Позашляховик та комплект шин були придбані за кошти, зібрані під час благодійних заходів, проведених Хмельницькою АЕС: забігу «Стежками Нетішина 2025», веломарафону «Мале Полісся 2025» та «Atom Race 2025».

Відновлення авто виконали працівники транспортного цеху у вільний від основної роботи час. Колектив цеху також забезпечив закупівлю необхідних запасних частин. Автомобіль було передано для військового підрозділу, в якому проходить службу працівник ТрЦ.

Радіаційний стан навколо Хмельницької АЕС за період з 27 жовтня по 3 листопада 2025 року

Викиди	ГДВ, %	Гамма-фон	мкЗв/год	Гамма-фон	мкЗв/год
		м. Нетішин	0,08	с. Межиріч	0,09
ДІН	0,0047	м. Славути	0,08	с. Білотин	0,10
ІРГ	0,0608	м. Острог	0,09	с.мт Мізоч	0,09
ЙОД*	0,0008	с. Ст. Кривин	0,10		

* – сума радіоактивних ізотопів йоду.

Радіаційний, екологічний та протипожежний стан на промисловому майданчику та у прилеглих регіонах знаходиться на рівні, відповідному нормальній експлуатації енергоблоків, і не перевищує природних фонових значень.

В ЄДНОСТІ - НАША СИЛА!

ЮВІЛЕЇ

35 РОКІВ ЦЕХУ РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ ХАЕС

Історія ЦРБ розпочалася 16 листопада 1990 року, коли тодішній директор Хмельницької АЕС Віктор Сапронов підписав наказ №1062к про створення цеху радіаційної безпеки. Начальником підрозділу було призначено Віктора Бардачова. ЦРБ на правах основного цеху було утворено на базі відділу охорони праці та техніки безпеки. На той час штатна кількість персоналу становила 68 осіб.

Згодом підрозділ очолили Олександр Гільов (1995-2005 рр.), Анатолій Фат'кін (2005-2009 рр.), Валентин Костенко (2009-

2014), Віктор Андрійчук (2014-2025) та діючий начальник цеху Олександр Мілінчук.

Працівники підрозділу виконують низку важливих для АЕС завдань, спрямованих на забезпечення постійного контролю за радіаційною безпекою при експлуатації енергоблоків. Фахівці ЦРБ організовують контроль за радіаційним станом у зоні суворого режиму, на території проммайданчика, забезпечують радіаційний контроль навколишнього середовища в санітарно-захисній зоні та 30-ти кілометровій зоні спостереження ХАЕС.

Колектив цеху радіаційної безпеки філії «ВП «ХАЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом»

СЛУЖБА ЕКСПЛУАТАЦІЇ (ОПЕРАТИВНИЙ ПЕРСОНАЛ)

Історія існування служби експлуатації цеху радіаційної безпеки нерозривно зв'язана з історією Хмельницької АЕС. Загальною метою служби експлуатації ЦРБ є забезпечення надійної та безпечної експлуатації ХАЕС як ядерного об'єкту.

Служба експлуатації ЦРБ ХАЕС: оперативний персонал, лабораторія індивідуального дозиметричного контролю, група аналізу та планування дозових навантажень. Показником надійності будь-якої організації є її персонал. Керівниками служби експлуатації ЦРБ були О. Гільов, В. Діденко, О. Міклашевич, а з 2015 року і до нині службу експлуатації ЦРБ очолює Олександр Ізюмов.

Працівники служби є корифеями своєї справи. Деякі з них працюють в ЦРБ від початку заснування підрозділу, пройшовши шлях від дозиметриста до начальника зміни ЦРБ. Маючи фахову освіту, примножену досвідом роботи, персонал служби є єдиним згуртованим колективом.

Начальники зміни ЦРБ, як керівна ланка оперативного персоналу, окрім досвіду роботи з технічної складової своєї професії, стали справжніми керівниками для своїх змін. Молодь, що приходить в підрозділ, швидко адаптується та впливається в роботу з натхненням та повною віддачею завдяки створеній у змінній атмосфері командного духу та підтримці досвідчених колег.

За всю історію існування ЦРБ ХАЕС оперативний персонал ЦРБ неодноразово показував себе як команда, здатна у будь-яких ситуаціях відпрацювати вміло, чітко та злагоджено, забезпечивши та підтвердивши безпечність експлуатації Хмельницької атомної електростанції.

ЗАГАЛЬНОЦЕХОВИЙ ПЕРСОНАЛ ТА ГРУПА З ПІДГОТОВКИ І ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА

Колектив загальноцехового персоналу та група з підготовки і організації виробництва – це кваліфікований, працьовитий, енергійний, дружній колектив, який займається організацією всієї роботи цеху.

Фахівці надають методичне керівництво й практичну допомогу в організації робіт із забезпечення радіаційної безпеки, контролюють та організовують роботу персоналу цеху, займаються управлінням нормативною, виробничою й організаційно-розпорядчою документацією, забезпечують планово-економічну та господарсько-договірну діяльність, а також виконують багато інших завдань, поставлених перед цехом.

ГРУПА З МОДЕРНІЗАЦІЇ

Група з модернізації була створена у 2014 з працівників дільниці з ремонту ЦРБ. Очолив групу заступник з ремонту та модернізації А. Швець. Вона складалася з двох інженерів – П. Сафронова та Н. Максимчук. Нині групу з модернізації очолює заступник начальника ЦРБ з ремонту та модернізації Петро Сафронов.

На колектив було покладено функції проведення модернізацій та підвищення надійності обладнання. За роки роботи було проведено низку робіт, що дало змогу осучаснити обладнання системи радіаційного контролю до вимог сьогодення.

ЛАБОРАТОРІЯ ЗОВНІШНЬОГО РАДІАЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ

Лабораторія зовнішнього радіаційного контролю здійснює спостереження за радіаційним станом в санітарно-захисній зоні та зоні спостереження ХАЕС і контролює надходження радіонуклідів до навколишнього середовища. Першими спеціалістами, що розпочинали роботу в ЛЗРК були: Л. Вікіна, З. Копилова, В. Шубін, О. Басів. Нині лабораторію очолює Інна Будяківська.

У лабораторії працює 10 спеціалістів: інженерів, лаборантів, дозиметристів, зокрема М. Висоцька, О. Черняк, Т. Кудринська, К. Круглова, Л. Бруско, О. Семиць, С. Літвінчук, В. Тимошенко, М. Радюк, С. Чернуха. Лабораторія – це взаємопов'язана структу-

ра, і лише завдяки злагодженій роботі всіх членів згуртованого колективу досягається виконання першочергових завдань – спостереження за радіаційним станом у навколишньому середовищі та проведення радіохімічних аналізів з виділення «критичних» ізотопів.

ДІЛЬНИЦЯ З РЕМОНТУ ЦЕХУ РАДІАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ

Дільниця з ремонту ЦРБ була заснована в листопаді 1990 року. Першим начальником був Анатолій Фат'кін. З 1997 року його наступником став В. Андрющенко, а з 2007 року і нині дільницю очолює Аркадій Кушнерук.

З початку заснування основним завданням дільниці з ремонту ЦРБ є забезпечення надійної та безперебійної роботи апаратури контролю радіаційної безпеки шляхом проведення технічного обслуговування та планових ремонтів, а також усунення позаплатових дефектів. Першими працівниками дільниці були В. Максимчук, А. Швець, І. Павлюк, М. Хвищук, Н. Максимчук, К. Фаріон, П. Котлик, О. Сушков, В. Черевко. З когорти перших нині працює В. Додарчук. На зміну старшим працівникам, що пішли на заслужений відпочинок, прийшла молодь, яка прийняла естафету та з гідністю продовжила їхню справу.

Нині дільниця з ремонту складається із 22 працівників, які обслуговують понад 3000 одиниць обладнання радіаційного контролю: від простого (електромагнітних вентилів, фільтротримачів) до надзвичайно складного (системи радіаційного контролю на базі програмно-технічних комплексів імпортного виробництва).

ЛАБОРАТОРІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ДОЗИМЕТРИЧНОГО КОНТРОЛЮ

Лабораторія індивідуального дозиметричного контролю розпочала свою історію ще до початку експлуатації першого енергоблоку. Основними функціями лабораторії є контроль за зовнішнім та внутрішнім опроміненням персоналу та населення.

Перші працівники лабораторії були прийняті на роботу в 1985 році. Перед ними стояло нелегке, але цікаве завдання: до пуску першого енергоблоку забезпечити персонал електростанції засобами індивідуального дозиметричного контролю. Вводили в роботу перші прилади, розробляли інструкції, навчалися. Нині лабораторія забезпечена необхідною матеріально-технічною базою, яка є достатньою для виконання поставлених завдань.

З 2005 року колектив лабораторії очолює Марина

Селіхова, яка ефективно керує колективом, ставить чіткі цілі та підтримує його розвиток, одночасно будуючи довіру та повагу в колективі. Тут працюють кваліфіковані та досвідчені працівники, які вміло справляються з поставленими завданнями.

Завжди з повагою і вдячністю згадують старших колег, які доклали багато зусиль у становленні лабораторії: З. Тюпову, В. Тюпова, А. Селіхову, Л. Нечаєву, Н. Маласай, Ю. Кудіна, Н. Максимову.

ЛАБОРАТОРІЯ АВТОМАТИЗОВАНОЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ РАДІАЦІЙНОЇ ОБСТАНОВКИ

Лабораторія АСКРО, як самостійний підрозділ, створена 6 жовтня 2014 року на базі лабораторії зовнішнього радіаційного контролю.

Від моменту створення колектив, що нині складається з 10 досвідчених інженерів, очолює Богдан Висоцький. Фахівці лабораторії АСКРО поєднують в собі відповідальність, розуміння важливості своєї діяльності та вплив на безпеку.

Персонал лабораторії обслуговує обладнання постів радіаційного контролю, розташованих у районі розміщення філії «ВП ХАЕС». Обладнання працює в автоматичному режимі і забезпечує збір, передачу, візуалізацію, архівування та обробку радіаційних та метеопараметрів.

ЛАБОРАТОРІЯ СПЕКТРОМЕТРІЇ ТА КОНТРОЛЮ ГЕРМЕТИЧНОСТІ ОБОЛОНКИ

Лабораторія спектрометрії та контролю герметичності оболонки заснована 9 жовтня 1984 р. у складі відділу ядерної безпеки і надійності. Після створення ЦРБ у листопаді 1990 року – переведена до складу цього цеху. Нині тут працює 12 осіб, очолює колектив Олександр Петричук.

Персонал лабораторії – це згуртований колектив односторонців, який прагне до самовдосконалення, поглиблення своїх знань, освоєння нових технологій. За час існування лабораторії колектив зарекомендував себе як відповідальний, дружний загін на сторожі радіаційних бар'єрів філії «ВП ХАЕС».

РЯТУЮТЬ ЖИТТЯ, КОЛИ ПОРУЧ РВЕТЬСЯ ЗЕМЛЯ: ОЛЕКСАНДР КОСТЮКОВ ПРО РОБОТУ МЕДИКІВ НА ПЕРЕДОВІЙ

Нещодавно працівники Хмельницької АЕС зустрілися з лікарем-ординатором медичної роти, старшим групи стабілізаційного пункту 38-ї окремої бригади морської піхоти Олександром Костюковим. Після низки «прильотів» стабілізаційний пункт, в якому надають першу кваліфіковану допомогу бійцям з Покровського напрямку, зазнав значних пошкоджень, втрачено медичне обладнання. Отримав поранення і нетішинський хірург. Наразі він проходить реабілітацію у місті енергетиків. На знак поваги та глибокої вдячності за особисту сміливість, мужність, професіоналізм і вагомий внесок у порятунку життя військовослужбовців капітан Костюков був відзначений Почесною грамотою філії «ВП «ХАЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом».

Колектив Хмельницької АЕС підтримує Сили оборони України на шляху до Перемоги. Також допо-могу атомників отримає і підрозділ ЗСУ, в якому проходить службу нетішинський хірург.

Олександр Костюков майже тридцять років пропрацював хірургом у СМСЧ міста Нетішина. Був одним із перших у нашому медичному закладі, хто почав робити лапароскопічні операції.

У квітні 2023 року його мобілізували до Збройних сил України. Відтоді він пройшов Херсонський, Запорізький напрямки, а тепер служить там, де найгарячіше – на Донеччині.

За мужність, професіоналізм, патріотизм Олександр Костюков отримав високі відзнаки. Восени 2023 року Указом Президента України капітан медичної служби був нагороджений орде-ном «За мужність» III ступеня. А в травні цього року його відзначили почесним нагрудним знаком Головнокомандувача Збройних сил України – «Хрест Військова честь».

Капітан медичної служби Збройних сил України Олександр Костюков

«БЕЗ НАС ПОЛОВИНА НЕ ДОЇХАЛА Б ДО ГОСПІТАЛЮ»

– Олександр Васильовичу, розкажіть, в яких умовах працює ваш стабілізаційний пункт?

– Стабілізаційний пункт – це місце, куди бойові медики доставляють поранених із передової. Ми знаходимося неподалік від лінії фронту. Тут бійцям мають надати першу кваліфіковану допомогу – зупинити кровотечу, відновити дихання, стабілізувати стан, щоб вони могли дістатися до стаціонарного шпиталю.

Раніше ми займали якісь будівлі, розгортали обладнання, приймали поранених і відправляли їх далі. Зараз ситуація складніша. Для росіян стабілізаційні пункти – як лакмусовий папірець, за яким вони визначають наші позиції. Тому ми змушені ховатися під землю.

На початку війни не вистачало медиків, ротації не було. Зараз кадрів більше, тож можемо хоч трохи відпочити. Але умови, звісно, не домашні. Ми працюємо цілодобово. Імо, коли є хвилина, спимо – коли пощастить. І все одно розуміємо, що нам комфортніше, ніж хлопцям, які в окопах під дощем і вогнем.

– Який склад вашої команди і які завдання ви виконуєте?

– У моєму підпорядкуванні – близько двадцяти людей: хірурги, анестезіологи, медсестри, фельдшери, санітари, водії. Іноді є кухар, але не завжди. Маємо дві мініопераційні – це гучно сказано, але все ж. Наше головне завдання – стабілізувати пораненого, аби він дійшов живим до госпіталю.

Ми не маємо права робити складні операції, наприклад, «залізати» в черевну порожнину. Але турнікет зняти, перелити кров, зашити рану, відновити дихання – це все наше.

Працюємо під постійними обстрілами. Над нами висять розвіддрони, які бачать, коли привозять поранених. Тому скупчення людей – завжди ризик. На початку війни було правило – максимум 20 хвилин на стабілізацію. Зараз так не виходить: буває, що кілька годин боремося за життя одного бійця.

Ми вже настільки злагоджена команда, що іноді навіть не треба говорити – розуміємо один одного з напівпогляду.

– Наскільки важливою є ваша робота?

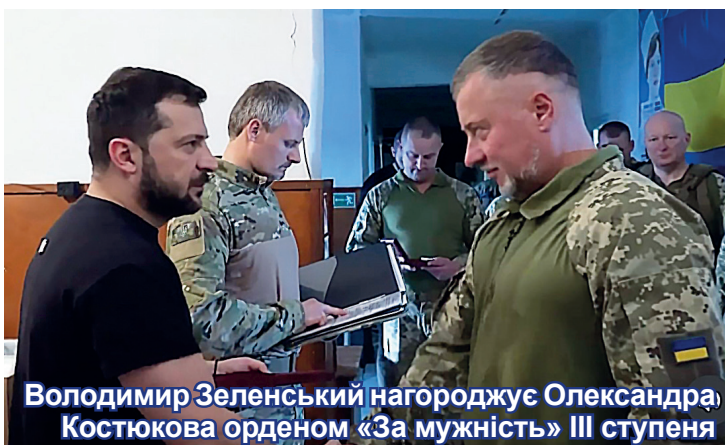
– Від нашої роботи залежить життя. Без стабілізації половина поранених просто не дійшла б до госпіталю. Ми першими зустрічаємо хлопців, і від швидкості та злагоженості наших дій залежить, скільки життів буде врятовано.

Ми проводимо сортування: визначаємо, кому допомога потрібна негайно, а хто може трохи почекати. Особливо важливо правильно працювати з турнікетами, бо при неправильному накладанні може розвинути турнікетний синдром, що веде до інвалідизації.

– Ви вже довго на війні. Які моменти запам'яталися найбільше?

– Їх дуже багато. І більшість – важкі. Ми бачили те, чого краще б не бачити нікому. Обгорілі, понівечені тіла, відірвані руки й ноги... Ти робиш усе можливе, але не завжди вдається врятувати життя...

Були моменти, коли привозили воїнів у стані клінічної смерті. Іноді вдавалося повернути до життя, іноді – ні. А буває, що привозять уже неживого, але ми все одно реанімуємо, бо побратим, який доніс його на руках, не повинен втрачати віру. Це морально дуже важко.

Володимир Зеленський нагороджує Олександра Костюкова орденом «За мужність» III ступеня

– Сьогодні інтенсивність надходження поранених військовослужбовців нижча, ніж була на початку?

– Коли почався наступ два з половиною роки тому, доходило до ста поранених за добу. Зараз менше – від двадцяти до сорока чоловік. Бувають періоди тиші – під час глибокої оборони. Загалом кількість поранених залежить від місця розташування пункту.

– Де вже побували за час служби?

– Мобілізували мене у квітні 2023 року. Спочатку був Донбас – Курахове, Велика Новосілка, Новоукраїнка. Потім – Херсонський напрямок. Спочатку працював у 37-й бригаді морської піхоти. Зараз несуслужбу у 38-й бригаді морської піхоти на Покровському напрямку. За останні пів року ми змушені були міняти дислокацію 3 чи 4 рази. То росіяни наступають, то наш пункт розбомбили... Вже 6 разів розбивали приміщення, де ми працювали. Двічі був поранений.

– Чи траплялося рятувати земляків?

– Так. Були і нетішинці, і славутичани, і хлопці з моєї Кіровоградщини. Зазвичай не до розмов – головне врятувати. Але іноді, коли вже стабілізували стан, встигаєш перекинутися словом, і виявляється – земляк. Світ тісний, навіть на війні.

– А були випадки, які можна назвати дивом?

– Бувають. Коли бачиш, що шансів нема, а людина виживає – хіба це не диво? Іноді дивом є те, що влучання було поруч, а ніхто не загинув. Ми відчуваємо, що хтось нас береже.

– Важко бути медиком на війні? Коли вам було найстрашніше?

– Особливо страшно, коли біля тебе рветься земля, коли все навколо дрижить, тоді тебе охоплює відчуття безвиході. У такі миті здається, що часу не існує. Але, знаєте, я вважаю, що в окопах набагато важче і страшніше. Там справжні герої – ті, хто стоїть під постійним обстрілом, у холоді, без елементарних зручностей.

Чи важко бути медиком на війні?

Людина, мабуть, звикає до всього. Ми просто робимо свою роботу – рятуємо життя.

«МИ РЯТУЄМО ВСІХ: ВІЙСЬКОВИХ, ЦИВІЛЬНИХ І НАВІТЬ ПОЛОНЕНИХ»

– Чи потрапляють до вас цивільні?

– Так, ми надаємо допомогу не лише військовим. Сюди привозять і поранених цивільних, які постраждали під час обстрілів. Буває, що люди з прифронтових сіл звертаються просто тому, що потребують лікарської допомоги – і ми не можемо відмовити. Ми тут єдині, хто може допомогти.

Беремо всіх: і військових, і цивільних, і дітей, і дорослих. Хоча це зона бойових дій, і цивільним, звісно, краще було б виїхати – та багато хто залишається: бо хата, город, худоба... Привозимо їх поранених, рятуємо, а вони потім знову повертаються додому.

Бували випадки, коли привозили і російських військовополонених. Неприємно, звісно. Можна було б зробити один неправильний рух – і все. Але ми – медики. Ми зобов'язані надавати допомогу всім, хто її потребує. Хоч боляче усвідомлювати, що наші хлопці, потрапивши в полон, на таке ставлення не можуть розраховувати...

– Що говорять, просять поранені, яким ви надаєте допомогу?

– Коли солдати поранені, вони стають, як діти. Їм хочеться тепла, підтримки, щоб хтось був поруч. Дивляться такими очима... І ти розумієш: ця людина вже дуже багато втратила.

Зазвичай бійці потрапляють до нас у стані шоку. Поранення бувають тяжкі, але вони тримаються, дякують Богу й нам, що живі. Пам'ятаю, кажу одному: «Друже, у тебе ноги немає, голілку відірвало». А він мені: «Та Бог із нею, головне, що живий». І ти розумієш: ці люди бачили справжнє пекло. Для них відірвана нога чи рука – це дрібниця, головне, що вони живі.

Буває, говорять страшні речі: «Добре, що все це вже закінчилося». Люди просто виснажуються, зневіряються. Але є й такі, що після надання допомоги кажуть: «Швиденько робіть, що треба, мені потрібно повертатися до побратимів». І тоді тебе переповнює гордість за таких українців.

Є дуже скромні хлопці, які бачили і пережили надзвичайно багато, зробили неймовірне для перемоги, але залишаються непоміченими. Війна несправедлива. Одних нагороджують, інші ж лишуються в тіні. Це боляче.

– Які зараз переважають поранення?

– Наразі триває дронова війна. Кульові поранення майже зникли. Найчастіше до стабілізаційного пункту привозять із мінно-вибуховими та уламковими травмами. А це – каліцтва, ампутації, важкі шоки.

– Чи достатньо медичного забезпечення?

– Загалом забезпечення хороше. Є перев'язувальні матеріали, медикаменти, апаратура. У нашому стабілізпункті був навіть сучасний рентген, УЗД, ШВЛ. Але після ос-

татних «прильотів» більшість обладнання знищено. Відновлювати завжди складно. Проте сподіваємося на допомогу небайдужих українців.

«ХОЧУ ПОВЕРНУТИСЯ ДО ЦИВІЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ, І ЩОБ ЦЕЙ БОЙОВИЙ ДОСВІД БІЛЬШЕ НІКОЛИ НЕ ЗНАДОБИВСЯ»

Колектив атомників вдячний військовому хірургу за внесок у Перемогу

– Що допомагає медикам відновлювати сили на фронті?

– Поспати кілька годин, поговорити з побратимами, подивитися фільм. Але повністю відпочити неможливо – у нас робота 24/7. Якщо не на чергуванні, то маємо бути завжди на зв'язку, бо поранені можуть прибути будь-якої миті.

– Хто чекає на вас вдома і як часто спілкуєтесь з рідними?

– Дружина, діти, внуки. Вони сумують за мною, хвилюються, але розуміють, що я вкрай потрібен там, на передовій. Мій син теж воює – на Курахівському напрямку. На фронті – племінник, двоюрідний брат. Я гордий за свою родину.

Щодо спілкування, то у нас хороший зв'язок, тому є можливість телефонувати додому. Проте намагаюся не зловживати цим, бо нас відстежують вороги.

– Про що мрієте, пане Олександр?

– Колись мріяв про нову машину, дачу, хотілося якихось вражень, поїздок. Але усі наші колишні мрії тепер неважливі. Хочу лише повернутися до цивільної медицини, і щоб цей бойовий досвід більше ніколи не знадобився.

Мрію про одне – щоб закінчилася війна і Україна перемогла. Ми втратили стільки молодих хлопців... Якщо не заради перемоги – то заради чого вони загинули?

– І наостанок: як почуваетесь вдома?

– Дивне відчуття. Наче все спокійно, але думками – там. Важко звикнути. Стабілізаційний пункт – як родина. Постійно думаєш про побратимів, які зараз там. І навіть відчуваєш певну провину, що ти вдома, а вони під обстрілами... Та вірю: ми всі повернемося, і все буде добре. Головне, щоб після війни ми не ділилися на «я був там» і «ти – тут».

– Нехай Вас береже Бог.

Розмовляла Галина Косік

ДОСЯГНЕННЯ АТОМНИКІВ

Олег Жох (праворуч) під час поєдинку

ОЛЕГ ЖОХ ЗДОБУВ ТИТУЛЬНИЙ ПОЯС НА ПРЕСТИЖНОМУ СВІТОВОМУ ТУРНІРІ З АРМРЕСТЛІНГУ

1 листопада у Цюриху відбувся один із найпрестижніших світових турнірів з армрестлінгу East vs West XX.

У поєдинку за титульний пояс у категорії 85 кг (ліва рука) перемогу здобув працівник Хмельницької АЕС Олег Жох, упевнено здолавши латвійського спортсмена Томса Розіца. Змагання East vs West об'єднують найсильніших армрестлерів світу. Черговий триумф Олега підтвердив його високу спортивну майстерність та жагу до перемоги.

Олег Жох – працівник транспортного цеху Хмельницької АЕС та дванадцятикратний чемпіон світу з армспорту. Спортсмену 32 роки, і вже

15 років він присвятив армрестлінгу. Після роботи він щодня тренується в оновленому залі важкої атлетики управління соціальних об'єктів електростанції. Має дві освіти – інженерну та тренерську, тож тепер сам навчає охочих.

На міжнародних аренах Олег відчуває особливу відповідальність, адже змагається під прапором України. «Хочу, щоб наша країна була мирною, незалежною і процвітаючою», – говорить спортсмен.

Власна інформація

У ГРОМАДАХ РЕГІОНУ

ЛИМОНИ, МАНДАРИНИ, СТЕВІЯ РОСТУТЬ БІЛЯ... ОСТРОГА

Майже двадцять п'ять років житель села Прогрес, що неподалік Острога, Анатолій Третяк займається вирощуванням цитрусових дерев. Екзотичні рослини віддають щедрим урожаєм.

ВИХІД НА ПЕНСІЮ ПРИНІС ЦІКАВЕ ЗАХОПЛЕННЯ

Батьківщина Анатолія Третяка – село Прогрес, яке розкинулось обабіч автотраси на віддалі п'яти кілометрів від Острога. Цей населений пункт раніше називався хутором Завидівським, а нову назву одержав у 1950 році: через своєрідну ідеологічну «моду». Тут ще з початку минулого століття й проживала родина Анатолія.

Після закінчення школи Анатолій здобув спеціальність з механізації сільськогосподарства. За кілька кілометрів від села діяв Острозький шиноремонтний завод. Він і став основним місцем роботи молодого чоловіка.

Коли прийшов час іти на заслужений відпочинок, Анатолій Іванович почав задумуватися: чим зайнятися у майбутньому. Якось йому потрапила до рук газета із заміткою про захоплення одного киянина вирощуванням екзотичних фруктів. Він відшукав того чоловіка. І, як мовиться, з тієї зустрічі повернувся не з порожніми руками – мав перші саджанці лимонів, інжир та бананів та, звичайно, необхідну інформацію про особливості вирощування теплолюбних рослин. Тоді стало очевидним, що без спеціального приміщення не обійтись.

ЗАВДЯКИ ЗЕМЛІ...

Більшість людей мають уяву про теплиці, як наземні споруди, виготовлені з використанням скла чи синтетичних прозорих матеріалів. У Анатолія Третяка вона незвична, бо змонтована у землі. Щоб потрапити всередину, треба відкрити дві двері та подолати більше десятка крутих східців. А потім складається враження, що потрапив у царство флори. Тут ростуть дерева, на яких дозрівають мандарини, лимони; розміщені стелажі з багатьма видами іншої рослинності.

Спочатку садівник-аматор має знайомство з його рукотворним дивом розпочав із розповіді про особливості конструкції. За його словами, основа теплиці складається із траншеї глибиною до трьох метрів. Стіни тут утеплені товстими пластинами пінопласту та фольгою. Стеля теплиці зроблена з полікарбонату.

– Щоб виростити тропічні фрукти, необхідно створити їм відповідні умови, – розповідає Анатолій Третяк. – Це можливо, якщо побудувати спеціальну теплицю, яка за своїми характеристиками нагадує термос, де підтримується необхідна температура. Її потрібно розташовувати в землі на глибині май-

Анатолій Третяк вирощує цитрусові

же три метри. Прозорим у цій конструкції обов'язково повинен бути дах, через нього і потрапляє сонячне проміння. Приміщення для тропічних фруктів слід утеплити пінопластом – щоб не промерзло. Ширина теплиці має бути не більше 5 метрів, а довжина необмежена. Розміщення також має велике значення, найкраще – із заходу на схід, щоб упродовж усього дня туди потрапляло сонячне світло. Коли на вулиці немає морозу, теплиця не опалюється. Прозорий полікарбонат не пропускає ультрафіолетових променів, які є шкідливими для листя, плівка створює парниковий ефект. Влітку я її знімаю та відкриваю вікна у стелі, бо тоді температура сягає майже 60 градусів, а при підвищеній вологості це нагадує тропічний ліс. Землю потрібно поливати щодня, а обприскувати рослини двічі на день. Для лимонів вологість має бути 90 відсотків. Вони можуть вирости вагою до кілограма.

– Як доглядаєте насадження взимку?

– Тут секрет простий. Непромерзла взимку земля має температуру 6 градусів тепла. Вона є не критичною для цитрусових. А коли надворі тріскучі морози, то потоплюю піч і контролюю температуру в теплиці.

НАТХНЕННЯ ПРАЦЯ І ТЕРПІННЯ

Протягом двох десятиліть вирощування екзотичних дерев Анатолій Третяк набув великого досвіду та зібрав бага-

то корисної інформації. Певний час він примудрявся вирощувати навіть банани, ананаси та ківі, які реалізовував на ринку у Рівному. Покупці дивувалися не тільки тому, що це місцева продукція, а й її смаковим якимостям. Чоловік з Острожчини довір, що банани у наших торговельних закладах є у більшості випадків кормовими, а його власноруч вирощені фрукти мають присмак меду.

Зараз у теплиці дозрівають лимони та мандарини. А на стелажах підрастає їхня розсада. Господар каже, що принаймні лимони потрібно щеплювати з тими, що уже плодоносили, бо інакше можна чекати й 15 років на врожай. Вони починають цвісти вже у перший же рік, а розмножуються з гілочки.

– Важливо знати, що лимону, апельсину, мандарину можна дозволяти плодоносити, коли вже сформоване дерево і на ньому є 40-50 листків. Тоді можна залишити 1-2 фрукти. А ще рослину потрібно вчасно обрізати, щоб щедріше родила, – зауважив садівник.

Анатолій показав й інші рослини, які вирощуються у пластикових горщиках.

– Ось лавр. Він відомий кожній господині, бо без нього важко уявити

більшість страв. Цю рослину можна вирощувати в домашніх умовах. Це також природний дезодорант та захисник від багатьох хвороб.

А потім господар продемонстрував рослину, яка відома багатьом хворим на цукровий діабет. Це стевія. Вона, за твердженням дієтологів, у триста разів солодша за цукор та має нульовий глікемічний індекс.

Після демонстрації зони вирощування цитрусових Анатолій Третяк показав інші напрямки його діяльності. На території обійстя є ще дві теплиці, де вирощується розсада помідорів, огірків. Поряд зростає сад із фруктовими деревами. На краю приватної земельної ділянки є рукотворний ставок з різними видами риби. За словами Анатолія Третяка, все це потребує самовідданої праці та терпіння. А позитивний результат – хороша нагорода за це.

ПРО ОСТРОЗЬКІ ЦИТРУСОВІ ВІДОМО Й У НЕТІШИНІ

Певний час деяку свою продукцію Анатолій Третяк реалізовував у Нетішині. В основному, розсаду цитрусових дерев. Покупцям завжди надавав інформацію про їхнє вирощування. Немає сумніву, що в багатьох оселях жителів міста енергетиків й досі милують око теплолюбні фрукти диковинки.

Для Анатолія Третяка Нетішин – місто не чуже. Саме з ним свою долю поєднала двоє його сини. Сергій зараз працює головним інженером у комунальному господарстві Хмельницької АЕС. Олександр обіймав посаду інженера виробничо-технічної служби ХАЕС, а згодом пропагував переваги атомної енергетики на міжнародному рівні. Їхні сім'ї є основними поціновувачами смаку екзотичних фруктів зі своєї малої батьківщини. Головне, що родинні традиції не будуть втрачені.

Олександр Шустерук

До уваги власників електрокарів!

Відновила свою роботу зарядна станція на автостоянці поблизу Хмельницької АЕС

Заправляйтесь за тарифом

11 грн 60 коп

ХАЕС КННПР

Перспектива

«Перспектива» – інформаційний вісник Хмельницької АЕС.

Видається на виконання ст. 10. «Права громадян та їхніх об'єднань на одержання інформації у сфері використання ядерної енергії та радіаційної безпеки» Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку» та на підставі ч.3 ст. 15 Закону України «Про медіа»

Розповсюджується безкоштовно виключно серед

працівників Хмельницької АЕС та на території громади, які входять у 30-кілометрову зону спостереження Хмельницької АЕС.

2025©ВРГІЗМІ філії «ВП ХАЕС» АТ «НАЕК «Енергоатом»

Головний редактор Тетяна Степанюк, тел.: 6-37-84

Редактор Лариса Власюк, тел.: 6-37-85

Кореспондент Олександр Шустерук, тел.: 6-37-86

E-mail: stepanyuk.tetiana@khnpp.atom.gov.ua

Віддруковано у видавництві ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ», м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел/ф.: (044) 581-68-15. Тираж 1000 екз.

